

Wouter Schulp van IPC naast een oude boom, een belangrijke vertegenwoordiger van biodiversiteit

Let op: de Omgevingswet komt eraan!

IPC Academy helpt beleidsmakers beleid maken

In januari 2021 gaat de Omgevingswet in. Deze wet is een grootschalige bundeling van Nederlandse wetgeving op het gebied van leefomgeving en ruimtelijke ontwikkeling. Het omgevingsrecht bestaat nu uit tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Door de bundeling moet het beheer en de ontwikkeling van onze leefomgeving worden vereenvoudigd. De Wet natuurbescherming is een van de wetten die opgaat in de Omgevingswet. 'Wat is dat nou, natuurbescherming? Of eigenlijk is de vraag, zo merken wij: wat is dat nou, de natuur? Daarom starten wij in het voorjaar van 2020 met voorlichtingsbijeenkomsten voor beleidsmakers en managers: Natuur in de Omgevingswet, waarin bomen een belangrijk onderdeel vormen', vertelt Eddy Schabbink van IPC Groene Ruimte. 'Er is al een wachtlijst.'

Auteur: Heidi Peters

'Kijk, wij gaan op die voorlichtingsbijeenkomsten niet vertellen hoe de Omgevingswet in elkaar zit. Daar zijn al legio consultancy-bureaus voor', zegt Eddy, sinds anderhalf jaar bij IPC Groene Ruimte verantwoordelijk voor business-development. 'Ik geef ook trainingen, hoor. Dat doe ik graag en heb ik ook nodig, om in contact te blijven met onze doelgroep en om te weten wat er leeft en speelt.'

Terug naar de Omgevingswet en de natuur. 'Cursisten zeggen weleens: "Ga eens met m'n baas praten. Die kan hier ook veel van leren." Hiermee worden vaak managers en beleidsmakers bedoeld. En dat is niet zo vreemd, want wat is dat nou, de natuur? Wat wil de natuur? Ik ben ervan overtuigd dat de natuur ons niet nodig heeft. Als wij, mensen, er niet meer zouden zijn, herstelt de natuur zichzelf en is

er geen stikstofproblematiek meer. Dus als we de natuur goed kennen, kunnen we die kennis inzetten om problemen op te lossen. Maar er wordt te sectoraal gewerkt, waardoor men van elkaar niet weet waar men mee bezig is. Er wordt overigens ook te sectoraal gedacht.' 'In ieder geval moet iedereen aan de slag met deze wet. Omdat we merken dat men dit moeilijk vindt, niet goed weet hoe je een vertaling van de wet naar de eigen situatie moet maken, bieden we vanaf het komende voorjaar voorlichtingsbijeenkomsten aan en daaropvolgend trainingen onder de naam Natuur in de Omgevingswet. Hier is kennelijk behoefte aan.'

IPC Academy

Naast de opleidingen European tree worker (ETW) en European tree technician (ETT) biedt IPC onder de vlag IPC Academy vanaf het voorjaar van 2020 de opleiding European tree manager (ETM) aan. Bomen als onderdeel van de natuur in de Omgevingswet zijn daarin een belangrijk thema. Tijdens deze opleiding gaan de deelnemers aan de slag met de waarde en baten van bomen. Is er goed beleid rondom bomen? Hoe ziet goed beleid eruit? Eddy Schabbink: 'Je moet bijvoorbeeld niet meer

4 min. leestijd

honderd zomereiken op een rij zetten en intensief maaien; zo creëer je een monocultuur en daarmee een probleem. Honderd zomereiken op een rij is als een all-inclusive resort voor eikenprocessierupsen en slecht voor de natuurlijke vijanden van de rups. Dus moet je jezelf elke keer de vraag stellen: wat wil de natuur? En wat betekent dat voor ons beleid?’

Een huismus wil hetzelfde als wij

Eddy: ‘Een vleermuis, huismus of eikenprocessierups wil hetzelfde als jij en ik: vocht om te drinken, eten, een dak of holletje en als het even kan een vriendje of vriendinnetje. Wanneer je die uitgangspunten in je achterhoofd houdt, doe je het goede voor de natuur en komt de rest ook wel. Zet bomen daar neer waar ze qua bodemsoort en omstandigheden horen. Helaas vinden we het moeilijk om daarvoor de tijd te nemen. Als we voor een andere boomrichting kiezen, komt het aantal eikenprocessierupsen weer op een normaal niveau. Dat duurt enkele jaren en we willen niet wachten. Maar tijd kun je niet kopen.’

Beleid voor de natuur

De IPC Academy is er voor beleidsmakers en managers. De Wet natuurbescherming wordt opgenomen in de Omgevingswet en de Rijksoverheid, provincies en gemeenten moeten daar als eerste mee aan de slag. Oprachtnemers, adviseurs en aannemers moeten in 2021 volgen. Eddy Schabbink merkt dat dit als moeilijk wordt ervaren. ‘De vraag is: hoe kijk ik naar de natuur in mijn boombestanden

LEERLIJN BOOM

De IPC Academy biedt een complete leerlijn voor het werken met bomen. In de opleiding ETW komen onder andere klimtechnieken, zaagtechnieken en het ruimen van stormhout aan bod. Een European tree technician leert over boomtechnisch onderzoek, controle en inspectie en over adviseren en conflicthantering. De deelnemers aan de nieuwe opleiding ETM leren onder andere over projectmanagement en communicatie, waarde en baten van bomen, klimaat, duurzaamheid en biodiversiteit, wet en beleid, structuur, inrichting en beheer en data- en assetmanagement.

De meeste trainingen worden op de IPC-locatie gegeven, waar de cursist maar liefst 20 hectare oefenterrein om zich heen ziet. Ook is er een professionele e-learning-omgeving waarin de cursist kan werken.

‘Beleidsmakers vinden de Omgevingswet lastig te vertalen naar de eigen omgeving’

en hoe stel ik daarvoor een visie op, zodat de biodiversiteit in mijn gemeente of provincie groeit?’ legt hij uit. ‘Wat het moeilijker maakt, is dat er traditioneel nog sectoraal wordt gedacht, in groen, grijs, rood en blauw. Als je een natuurstructuur maakt in plaats van een groenstructuur, neem je de grijze sector (de stenen), de rode sector (de gebouwen) en de blauwe sector (het water) ook mee. Tijdens de opleiding geven we daar inzicht in. In het verleden was boombeheer vooral gericht op veiligheid en kostenbeheer; nu gaat het om biodiversiteit, klimaatbeheersing, hittebestrijding, fijnstofbinding en duurzaamheid. Daar heb je andere kennis voor nodig. Tijdens presentaties over biodiversiteit breng ik over dat men ook eens kan denken aan een visie op dit gebied óver de gemeente- of provinciegrenzen heen. Dat gebeurt al wel, maar nog weinig.’

‘We zijn een land geworden van schoon, heel en netjes, maar dat is niet goed voor de natuur. Til maar eens een boomstomp op die al een tijdje op de grond ligt. Daar krioelt allerlei leven onder. Die mogelijkheid ontnem je de natuur met al dat opruimen. Alles maaien, bladruimen voor de winter om alles weer netjes te maken, dat is feitelijk één grote massamoord. Zaadjes die als voeding dienen voor beestjes worden vernietigd of verdwijnen; hetzelfde geldt voor eitjes. Veel beestjes komen niet uit. Als je maait met het oog op variatie en niet op strak en netjes, wordt de natuur echt heel blij!’

Symptoombestrijding

Er zijn te weinig spechten of vleermuizen of er zijn te veel eikenprocessierupsen. Er is te weinig water of te veel van iets anders. ‘Wat de aanpak van deze problemen gemeen heeft, is dat we ons doorlopend druk maken over de gevolgen, maar niet over de oorzaak. We kijken naar de symptomen en proberen die op te lossen. De onbalans in de natuur wordt daardoor steeds groter’, betoogt Eddy. ‘Door onze nieuwe opleiding zullen ook beleidsmakers inzien dat er op een andere manier naar de leefomgeving als geheel moet worden gekeken, met elke keer weer de basisvraag: wat wil de natuur?’

Biodiversiteitsmeetlat

Is er in een bepaald gebied jaarrond voedsel voor insecten? Hoe staat het met de watervoorziening? Kortom, wat is de basiskwaliteit van een ruimte qua inrichting? Om die te achterhalen, ontwikkelde IPC Groene Ruimte de biodiversiteitsmeetlat. In twee dagen leren deelnemers hoe ze de meetlat kunnen gebruiken om inzicht te krijgen in de biodiversiteit binnen een gebied. Op de Radboud Universiteit in Nijmegen wordt de biodiversiteitsmeetlat ingezet tijdens een afstudeerproject. Eerst is de vraag hoe de inrichting en het beheer zijn vormgegeven; vervolgens kan de vraag beantwoord worden hoe een hogere biodiversiteit in de gemeten ruimte gerealiseerd kan worden.

IPC Groene Ruimte

IPC Groene Ruimte is een trainingscentrum, gespecialiseerd in opleidingen omtrent de groene buitenruimte en de fysieke leefomgeving. Eddy Schabbink: ‘Het is dus breder dan alleen groen. We hebben het over bomen, stenen, gebouwen, water, stikstofproblematiek, CO₂-uitstoot en nog meer. Daar houden wij ons allemaal mee bezig. Er wordt in het algemeen sectoraal gewerkt, groen of grijs. Vaak is er wel nagedacht over een groenstructuur, maar niet over een natuurstructuur. Een natuurstructuur heeft betrekking op alles wat leeft, ook water, ook dieren! De opleidingen van IPC Groene Ruimte hebben te maken met aanleg en onderhoud, inrichting en beheer of planvorming en beleid. Sortimentskennis, RAW-bestekken, invasieve exoten en boombescherming zijn enkele vakken die aan de orde komen. Beheerder sportvelden, opzichter/uitvoerder buitenruimte, machinist cultuurtechniek en vakman begraaftplaatsen zijn voorbeelden van opleidingen van IPC Groene Ruimte.

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/article/31071/let-op-de-omgevingswet-komt-eraan